

lige, udvikle lige saa megen, om ikke mere Fosforsyrling og ere lige saa giftige, da hver Svovlstift vil indeholde en lige saa stor Bægt af Fosfor som de nuværende Svovlstikker med indtil 20 pCt. Fosfor i Satsen. Forbudet mod den større Fosformængde maatte derfor for at faa Betydning forbindes med en Bestemmelse om, hvilke andre Stoffer der maa anvendes i Svovlstikkerne og i hvilket Forhold, men foruden at der herved vilde lægges et nyt endnu større Vaand paa Fabrikationen, vilde Kontrollen med Overholdelsen heraf være yderst vanskeligt.

Hvad dernæst angaar Fabrikanternes Forsørgelsespligt ligeoverfor Arbejderne, som dels skulde bevirke, at Fabrikanterne drog omhyggelig Omsorg for, at alle Forsigtighedsregler ved Fabrikationen og med Hensyn til Vokalerne Indretning blive iagttagne, navnlig at Arbejderne iagttage den saa nødvendige Renlighed, dels skulde skaffe Arbejderne Erstatning for Tabet af Sundhed og Arbejdsdygtighed i Fabrikens Tjeneste, da er der ogsaa med dette Forslag forbundet forskellige Mistligheder. For det Første vil det være overordentlig vanskeligt, næsten umuligt for Fabrikterne at vaage over, at Arbejderne ikke forsættelig tilfidesætte de foreskrevne Forsigtigheds- og Renlighedsregler, undlade Baskning og Stylning af Mund og Tænder, standse Ventilationsapparaterne i deres Virksomhed, borttage Terpentinolie o. s. v. — Noget, Erfaringen viser, at Arbejderne ere meget tilbøielige til —, og det vil derfor neppe uden Ubillighed kunne paalægges Fabrikanterne ubetinget at forsyge eller give Erstatning til de tilskadedkomne Arbejdere; men naar denne Forsørgelsespligt ikke er ubetinget, er paa den anden Side Betydningen af den hele Foranstaltning i høj Grad svækket for ikke at sige aldeles tilintetgjort. Dernæst vil det, naar Sygdomstilfælde indtræde, ofte være et stort Spørgsmaal, om Arbejdernes Erstatningsforordning mod Fabrikanten vil have nogen reel Betydning, hvad der selvfølgelig maa hero paa Fabrikantens Bederhæftighed, og endelig, selv om Arbejderen kan sikkes Erstatning for sit forspildte Helbred, saa skønner Ministeriet dog ikke, at denne Ordning er tilfredsstillende; thi det bør formentlig ikke tillades, at Menne-

liv ødelægges selv mod Erstatning, naar der staar en Vei aaben, der ikke er forbunden med altfor store Ulemper, ad hvilken det kan forhindres, at Nogens Liv og Sundhed overhovedet udsættes for Fare. Hertil maa da endnu tilføies, at den hele Garanti, der skulde søges i denne Fabrikanternes Forsørgelsespligt, selvfølgelig aldeles falder bort, saasnart Fabrikationen drives som Husflidsindustri eller i Produktionsforeninger.

Medens Ministeriet saaledes maa formene, at dels Kontrollen med de foreslaede Foranstaltningers Gjennemførelse vil være saa vanskelig, at de neppe ville faa tilstrækkelig Betydning, dels deres Gjennemførelse ikke vil kunne forebygge den sanitære Fare, hvormed Fabrikationen er forbunden, maa man tillige paa den anden Side frygte for, at de foreslaede Forskrifter, der næsten alle vise sig som Byrder paa Fabrikationen, paa anden Maade skulde komme til at gaa ud over Arbejderne enten som Redfættelse i Arbejdslønnen eller som Formindkelse i Antallet af de Arbejdere, der bruges, i hvilken Henseende bemærkes, at en Begrænsning af den Tid, hvori Arbejderne maa deltage i Fabrikationsarbejdet, selvfølgelig med Nødvendighed vil formindske deres Tjeneste. Ved Gjennemførelsen af et Forbud mod Brugen af hvidt Fosfor i Fabrikationen er det derimod ikke rimeligt, at Arbejderne ville lide nogen Afgang i Vælfærdighed og Indtægt, da de utvivlsomt ville kunne benyttes i samme Omfang i den nye Fabrikation som i den ældre. Herved vil ogsaa undgaaes, at det, hvad der ellers ligger temmelig nær, i Henhold til Fabrikloven af 23de Maj d. A. § 7, aldeles forbydes, at Personer under 18 Aar deltage i Svovlstikkfabrikationen, hvad der nødvendig vil fordyre Fabrikationen, da Børns Arbejdskraft kan have billigere end Børnes, og Arbejdet i det Hele ligger godt for Børn, ligesom de paggældende Familier ville tabe Børnernes Arbejdsfortjeneste.

Justitsministeriet maa saaledes med det fgl. Sundhedskollegium være tilbøieligt til at anse det rettest aldeles at forbyde Fabrikationen af Tændstikker, til hvis Forfærdigelse bruges hvidt Fosfor, og denne Ministeriets For-